

Rezumat

Prezenta teză de doctorat analizează rolul educației de calitate, cu accent pe educația nonformală și consilierea profesională, în facilitarea accesului tinerilor NEETs (Not in Employment, Education or Training) pe piața muncii și în procesul mai larg de incluziune socială. Tema cercetării este relevantă atât din perspectivă teoretică, cât și practică, având în vedere persistența unor rate ridicate ale fenomenului NEET în România, în special în mediul rural și în regiunile mai puțin dezvoltate, precum și provocările structurale generate de transformările recente ale pieței muncii.

Din punct de vedere teoretic, cercetarea este fundamentată pe un cadru conceptual interdisciplinar care integrează teoria capitalului uman (Becker), teoriile capitalului social și cultural (Bourdieu), teoria capacităților și autonomiei (Sen), modelele stresului ocupațional (Karasek; Siegrist; Lazarus & Folkman), precum și abordările contemporane privind incluziunea socială. Acest cadru permite abordarea angajabilității tinerilor NEETs ca rezultat al interacțiunii dintre competențele profesionale, resursele sociale, dimensiunile socio-emoționale și condițiile instituționale și organizaționale.

Metodologia cercetării are un caracter aplicativ și este structurată sub forma unui studiu de caz, centrat pe proiectul „PROMIT – Promovarea Muncii și Integrării Tinerilor”, implementat în județul Buzău. Designul de cercetare este predominant cantitativ, fiind utilizate instrumente standardizate și complementare: fișa de monitorizare a activității de curs, chestionarul de evaluare a formării și consilierii profesionale și testul de inteligență emoțională (model Goleman). Instrumentele au fost aplicate în mai multe etape (pre-curs, post-curs și follow-up), ceea ce a permis surprinderea evoluției participanților și corelarea percepțiilor subiective cu rezultate obiective, precum integrarea pe piața muncii.

Un element distinctiv al cercetării îl constituie faptul că instrumentele utilizate au fost concepute și aplicate de autoarea tezei în scop exclusiv științific, iar analizele statistice și interpretările sociologice prezentate sunt originale și nu se regăsesc în documentele oficiale ale proiectului. Spre deosebire de evaluările realizate în cadrul implementării proiectului, care au fost fragmentate (per curs sau individual), prezenta teză propune o analiză integrată și cumulativă a datelor, oferind o perspectivă comprehensivă asupra impactului formării și consilierii asupra parcursului socio-profesional al tinerilor NEETs.

Rezultatele cercetării indică faptul că participarea la programe de formare profesională nonformală, corelate cu servicii de consiliere personalizată, contribuie semnificativ la creșterea încrederii în sine, la dezvoltarea competențelor profesionale și socio-emoționale, precum și la îmbunătățirea capacității de adaptare la cerințele pieței muncii. Totodată, analiza evidențiază existența unor bariere structurale persistente în integrarea profesională, în special în cazul femeilor din mediul rural, unde responsabilitățile

familiale, lipsa serviciilor de sprijin comunitar și oferta limitată de locuri de muncă reduc șansele de ocupare, chiar și în condițiile finalizării cu succes a programelor de formare.

Concluziile tezei subliniază necesitatea unor politici publice și intervenții integrate, care să combine educația de calitate, consilierea continuă, măsurile de flexibilizare a muncii și dezvoltarea serviciilor comunitare de sprijin, în vederea facilitării unei tranziții sustenabile de la formare la ocupare. Prin contribuțiile sale empirice și metodologice, teza oferă un cadru analitic replicabil pentru evaluarea programelor dedicate tinerilor vulnerabili și sprijină fundamentarea unor politici de incluziune socială și profesională bazate pe dovezi.